

Oponentský posudek diplomové práce

Eva Nunez

Produkce vědění o klimatické krizi

Eva Nunez si pro svoji diplomovou práci vybrala téma produkce vědění o klimatické krizi, konkrétně jakým způsobem různé organizace v rámci klimatického hnutí produkují toto vědění a jakými strategiemi je rozšiřují. K zodpovězení výzkumných otázek autorka zvolila zcela adekvátně kvalitativní výzkumnou strategii, etnografickou metodu. Tomu odpovídá i struktura práce, která se vyhýbá klasickému členění, které studentské práce zpravidla mívají: úvod, teoretická část, následně popis výzkumu, pak empirická část a závěr. Autorka opustila zaběhnutou cestu a pustila se i do etnografického psaní a zdárně se s tím vypořádala.

Práce je logicky strukturovaná a dobře se čte. Na začátku autorka popisuje a zdůvodňuje volbu tématu a pěkně sama sebe situuje ve vztahu k výzkumu. Následně popisuje metodu jakou postupovala při vytváření dat, představuje terén svého bádání a definuje pojmy s nimiž pracuje. Autorka ve svém výzkumu komparuje čtyři klimatické skupiny/organizace (Limity jsme my, XR, Greenpeace a Zastavme špinavé prachy) což se mi zdá jako dobrá volba, protože jejich vzájemné srovnání dává možnost zachytit jejich odlišnosti, které z vnějšího pohledu mohou být marginální, ale pro samotné hnutí jsou zásadní (např. odlišné porozumění přímé akce nebo teorie změny). Autorka tuto možnost náležitě využila a v práci přináší řadu zajímavých zjištění, která dobře „ilustrují“, že klimatické hnutí je hnutí v množném čísle, vnitřně různorodé, což často vnější pozorovatel není schopen nebo ochoten odlišit.

Oceňuji volbu teoretické literatury, kterou používá k analýze, zejména E.O. Wrighta a Coxe s Nielsenem. Wright je autor, který silně rezonuje jak v rámci současných sociálních hnutí, tak i v textech, které jej analyzují a dílo Coxe s Nielsenem osobně považuji za jednu z nejlepších knih o sociálních hnutí. Líbí se mi jak autorka aplikuje jejich koncept „appealing to power“. Nicméně potenciál obou prací zůstal trochu nevyužit a daly se při analýze využít ještě mnohem více.

S některými interpretacemi autorky by se dalo polemizovat (čímž neříkám, že jsou špatné). Například, když o blokáдах XR píše jako u rupturální strategii. Ale není to tak, jako v případě Greenpeace, když o jejich akcích na straně 32 píše „protestní akce, které na první pohled působily velmi radikálně, pod povrchem taky vykazovaly znaky snahy o symbiotickou změnu a strategii “appealing to power”“? Nejsou také akce XR jen takticky radikální, ale ve skutečnosti apelují na držitele moci, aby jednali? Nepoužívají XR jen radikální taktiku, aby dosáhli symbiotické změny?

Jinak ale myslím, že se autorce zdařile podařilo popsat nejen různost zkoumaných skupiny, jejich vnitřní dynamiku a určité napětí mezi nimi, ale také zachytit jejich určitou rozdílnou „atmosféru“. Zjištění, která autorka přináší jsou podobná nebo doplňují (a vlastně i podporují) moje výzkumy.

Autorka provedla poctivý etnografický výzkum, který trval sice „jenom“ pět měsíců, ale pro diplomovou práci se mi to jeví jako dostačující. Oceňuji také, jakým způsobem reflektovala svoji situovanost. Získaná data dokázala skrze teoretické koncepty analyzovat a interpretovat. Práce se dobře četla, je psaná kultivovaným jazykem, nicméně zasloužila by si ještě jedno čtení a doladění drobností.

Diplomovou práci Evy Nunez hodnotím **výborně**.

V Praze, 6. září 2022

Mgr. et Mgr. Arnošt Novák, Ph.D.